

Knippen is een dagelijkse handeling, zeker in een kleuterklas waar veel geknutseld wordt. Het is een wezenlijk onderdeel van de ontwikkeling van de **fijne motoriek**. Regelmatig raden we ouders aan ook voor thuis een schaar te kopen, zodat kinderen (beter) leren knippen. **Maar wat kun je nog meer doen als blijkt dat een kind (nog) niet kan knippen?**

Materiaal

Zorg in ieder geval voor **goede scharen**, zowel links- als rechtshandig. Niets is zo frustrerend als een schaar die het papier dubbel klappt in plaats van knipt! Een scherpe schaar met stompe punten heeft de voorkeur, omdat daarmee andere kinderen niet geprikt kunnen worden. Er bestaan scharen met dubbele gaten, zodat je als leerkracht met het kind mee kunt knippen.

Ook het te knippen materiaal is van belang. **Papier**, niet te dun maar ook zeker niet te dik, knipt goed, karton is moeilijker te knippen. Laat ook eens een rol **klei** knippen met een plastic schaar, of laat **rietjes** in kleine stukjes knippen en rijg er een ketting van!

Vooraf

Voor het knippen is het belangrijk dat het kind beschikt over **kracht in de handen**. Bovendien moet de hand **open en dicht** gaan om de schaar te bedienen. Om dit te oefenen kan er ook zonder schaar gewerkt worden. Denk bijvoorbeeld aan: was ophangen met een wasknijper, doelen raken met een waterpistool of plantenspuit, een knoflookpers geven bij de speelklei, kleine dingetjes op laten pakken met een grote plastic pincet en spelen met knijfiguurtjes.

Kinderen die nog niet goed kunnen knippen, behalen misschien wel succes als ze het papier mogen **scheuren**. Zo leren ze ook met twee handen samen te werken, en kunnen ze toch mee doen met de werkjes van de rest van de klas.

Oefenen

Als het kind de basishandeling van het openen en sluiten van de schaar onder de knie heeft, kan het doelgericht oefenen. Laat een **strook papier of vlechtstrook** in kleine stukjes knippen, en daarmee een kleurplaat met grote vormen opvullen. Of maak er een mozaïek van. Plak een vlechtstrook vol met stickers, met ruimte er tussen, en laat het kind tussen de stickers door knippen. Geef een groen stuk papier en laat daar **knipjes** in maken, dit wordt gras.

Aanwijzingen

De schaar wordt als volgt vast gehouden: het kind steekt een duim in het ene 'oog', een middelvinger in het andere, de wijsvinger stuurt de schaar tijdens het knippen.

Juf Anneke stuurde me de foto, die ze uitgeprint en gelamineerd voor de kinderen klaar heeft liggen als **geheugensteuntje** (even klikken op het kleine plaatje geeft een vergroting die je kunt opslaan en gebruiken).

Tijdens het knippen blijft de **duim** van de kniphand omhoog wijzen, de andere hand houdt het papier stil. Als het knippen in rechte lijnen goed gaat, kan de andere hand gaan **sturen**, en kunnen er gebogen lijnen geknipt worden. De **elleboog** van de kniparm blijft dichtbij het lichaam, de stuurarm draait het papier waar nodig.

Als het kind de overstap gaat maken van enkele knipjes naar knippen over een lijn, leer het dan dat de **schaar nooit helemaal gesloten** wordt. De schaar is als de snavel van een hongerig vogeltje, het papier is het eten. De snavel/schaar gaat helemaal open, en daarna net niet helemaal dicht. Dit voorkomt hakkelige randen tijdens het knippen, en zorgt voor een vloeiende lijn.

